

REFERAT Psykiatrisk Dialogforum d. 30-08-2023

Mødedato Onsdag d. 30. august 2023 kl. 14:00

Mødested Mødelokale 6

Mødedeltagere Mette Bossen Linnet, V, Anne Skau Styrishave, B (Fravær), Roya Moore, C, Sabrina Bech Bartholin, D (Fravær), Sara Darling Berg Jørgensen, F, Sarah Andersen, V, Suzi Würtz Kjærgaard, F, Nils Sjøberg, B, Anne Hvidberg Jørgensen (Landsforeningen SIND), Birgitte Dahl Skjødt (En af Os) (Fravær), Merete Lysgaard Hansen (Depressionsforeningen) (Fravær), Marianne Sille Bech Brams (LAP), Vibeke Uldall (Landsforeningen mod spiseforstyrrelse) (Fravær)

Indholdsfortegnelse

Orientering fra foreningerne.....	3
Drøftelse af indsatsområder på sundhedsområdet 2024.....	4
Electroconvulsive therapy.....	7
Orientering om national monitorering af tvang.....	8
Projekt med Bedre Psykiatri: Psykoedukation til pårørende til personer med psykisk sygdom i Regi	10
Robust psykiatri.....	12
Status på omorganisering af børne- og ungdomspsykiatrien.....	14
Mødekalender 2023.....	16
Eventuelt.....	17

Punkt 1: Orientering fra foreningerne

23/54

Beslutning i Psykiatrisk dialogforum den 30-08-2023

Drøftet.

Repræsentanter fra LAP, Depressionsforening og Alzheimerforeningen orienterede om deres aktiviteter.

Fraværende Sabrina Bech Bartholin, D, Merete Lysgaard Hansen
(Depressionsforeningen), Anne Skau Styrishave, B, Birgitte Dahl
Skjødt (En af Os), Vibeke Uldall (Landsforeningen mod
spiseforstyrrelse)

Punkt 2: Drøftelse af indsatsområder på sundhedsområdet 2024

23/426

Resumé

I den gældende sundhedsplan er det fastlagt, at der skal gennemføres en årlig proces, hvor der udvælges en række temaer og indsatsområder på sundhedsområdet, som der skal sættes særligt fokus på i det kommende år. I den forbindelse lægges der op til, at Psykiatrisk dialogforum har en drøftelse af indsatsområderne i 2024.

Sagsfremstilling

Regionsrådet vedtog i marts 2023 den gældende sundhedsplan for Region Syddanmark. Sundhedsplanen beskriver den måde, hvorpå regionale pejlemærker og visioner omsættes til konkrete initiativer og forbedringer på sundhedsområdet. I den forbindelse blev det besluttet, at videreføre den årlige proces, hvor der politisk udvælges en række temaer og indsatsområder på sundhedsområdet, som der skal sættes særligt fokus på i det kommende år.

Regionens pejlemærker udgør den langsigtede strategi og er den overordnede ramme for de temaer og indsatser, der udvælges. Indsatsområderne baseres på budgetaftaler, de nationale mål, nationale målsætninger og dagsordener, økonomiaftalen, FN's verdensmål mv.

Indsatsområderne for 2024 skal ses i lyset af den historiske situation, som Region Syddanmark, og i øvrigt resten af Danmark, står i.

På den ene side har vi aldrig leveret bedre kvalitet i sundhedsvæsenet, end vi gør lige nu. Set hen over de seneste 40 år kan der på en lang række områder konstateres medicinske landvindinger og bedre resultater. Samtidig er der tydelige tegn på, at der formentlig ikke vil være hverken humane eller økonomiske ressourcer til at fortsætte den udvikling, som har kendetegnet sundhedsvæsenet i nyere tid.

Til illustration heraf kan konstateres at optaget på professionsuddannelserne er faldet betydeligt de senere år. Simple fremskrivninger af behovet for sundhedsprofessionelle peger på, at hvis vi skal fortsætte uændret – og eventuelt intensivere sundhedsvæsenets tilbud, så indebærer det, at en væsentlig andel af en ungdomsårgang skal vælge at uddanne sig som sygeplejerske, SOSU, bioanalytiker m.v., hvilket næppe er realistisk.

Hertil kommer, at den generelle økonomiske situation i de kommende år forventes at blive præget af en vis afmatning. Dette kombineret med samfundsmæssige behov for også at prioritere andre områder end sundhedsområdet indebærer, at der må forventes knaphed på økonomiske ressourcer.

Den ressourcemæssige knaphed skal desuden ses i lyset af samfundets og patienternes klare forventning om at ventetiderne bliver bragt ned og fastholdt på et acceptabelt niveau, og at patientrettighederne overholdes.

Derfor er der grund til at overveje, hvordan det syddanske sundhedsvæsen anvender de samlede ressourcer bedst muligt - og herunder hvordan det syddanske sundhedsvæsen ruster sig til en fremtid, hvor der er et stigende behov for at balancere den generelle efterspørgsel efter bedre og mere med den forventede knaphed på ressourcer.

Et af svarene herpå kan være prioritering og afvikling af ”spild”. Vi ved fra internationale undersøgelser, at spild og overbehandling belaster sundhedsvæsenet i hele verden. En OECD-rapport anslår eksempelvis, at op mod 20 % af det vi laver i sundhedsvæsenet kan være unødvendigt (Tackling Wasteful Spending on Health, 2017). I Danmark har Vælg Klogt undersøgt den eksisterende viden om og holdning til unødvendige behandlinger og undersøgelser. Undersøgelsen viser, at stort set alle læger, der har besvaret undersøgelsen, mener, at der bliver udført unødvendige undersøgelser og behandlinger i Danmark.

På baggrund af ovenstående vil de kommende års strategiske indsatser koncentreres på følgende 3 hovedtemaer:

- Prioritering og afvikling af ”spild”
- Nedbringelse af ventelister/fokus på patientrettigheder
- Implementering af de personalepolitiske pejlemærker.

De 3 temaer er tæt forbundne - og ingen af de tre temaer er nye.

Prioritering og afvikling af ”spild” kan ske på flere niveauer. Spild forstås som de aktiviteter, vi gør, som er unødvendige eller ikke giver værdi. Når der er tale om afvikling af spild er den bagvedliggende forudsætning, at det kvalitetsmæssige

niveau opretholdes. Temaet har været på den syddanske dagsorden længe. Det gælder både ift. lokale initiativer, regionale og politisk forankrede initiativer. Det sker via Den Syddanske Forbedringsmodel, det sker via deltagelse i og implementering af nationale anbefalinger, og det sker via en række øvrige lokale initiativer fx OUHs behandlingsråd. Det kan også ske som følge af nationale initiativer, som skal implementeres på enhederne. De nationale initiativer udspringer bl.a. af Medicinrådet, Behandlingsrådet og Vælg Klogt.

Nedbringelse af ventelister og fokus på overholdelse af patientrettigheder er heller ikke et nyt tema. Der arbejdes intensivt på regionens sygehuse for at normalisere ventetiderne. Indsatsen kræver et fortsat og betydeligt fokus på produktionsplanlægning, muligheder for ekstraarbejde, pukkelafviklingstiltag, tværgående initiativer m.v. At vi lykkes med at afvikle ventelister er afgørende for at få en økonomi i balance og afgørende for mange konkurrerende dagsordener.

Der arbejdes desuden allerede intensivt på at implementere de personalepolitiske pejlemærker og der er mange gode initiativer i gang, som det fremgår af status på de personale politiske pejlemærker.

På trods af at de tre temaer ikke er nye, vurderes det, at der fortsat er gevinster og muligheder i forhold til prioritering og i forhold til afvikling af spild. At der fortsat er brug for at fokusere på nedbringelse af ventelister, og at der er brug for at fastholde fokus på implementering af de personalepolitiske pejlemærker.

Det må forventes, at der ud over indsatser under de tre temaer, vil være yderligere indsatser, som er relevante i 2024. Enten som følge af nationale prioriteringer eller som følge af lokale prioriteringer. Som eksempel herpå kan nævnes, at det må forventes at psykiatrien (herunder implementering af 10 års planen), det nære og sammenhængende sundhedsvæsen, digitalisering, innovation mv., vil være relevante indsatser i 2024 og de kommende år.

Som baggrundsmateriale vedlægges notat med de gældende indsatsområder i 2023 som bilag.

Klimavurdering

Det er ikke fundet relevant at foretage en klimavurdering af denne sag, da sagen ikke umiddelbart påvirker klimaet eller realiseringen af regionens klimapolitik.

Indstilling

Det indstilles:

At psykiatrisk dialogforum drøfter mulige indsatsområder for 2024 til brug for det videre arbejde.

Beslutning i Psykiatrisk dialogforum den 30-08-2023

Drøftet.

Fastholde fokus på sikring af at færrest behandleskift i et patientforløb. Dette er under indsatsområdet ”Patientansvarlig læge eller anden sundhedsperson”.

Fastholde fokus på De personalepolitiske pejlemærker, som også handler om rekruttering og fastholdelse af personale.

Prioritering og spild.

Ellers at man fastholder indsatsområder fra 2023.

Bilag

Indsatsområder på sundhedsområdet 2023

Fraværende Sabrina Bech Bartholin, D, Merete Lysgaard Hansen
(Depressionsforeningen), Anne Skau Styrihave, B, Birgitte Dahl

Skjødt (En af Os), Vibeke Uldall (Landsforeningen mod
spiseforstyrrelse)

Punkt 3: Electroconvulsive therapy

23/19100

Resumé

Psykiatrisk dialogforum har tidligere ønsket et oplæg om ECT (Electroconvulsive therapy). ECT behandling er uden for fagkredse forbundet med skepsis og mange myter. Ikke desto mindre indgår behandlingen som en vigtig og effektiv behandling i psykiatrien. Der gives et oplæg for at belyse myter og fakta.

Sagsfremstilling

ECT står for Elektrokonvulsiv terapi, også kendt som elektrochokbehandling. Det er en medicinsk procedure, der anvendes til at behandle visse psykiske lidelser, primært svær depression, men det kan også anvendes i nogle tilfælde af bipolar lidelse og visse former for skizofreni.

Der gives et oplæg ved funktionsleder Pia Merete Andersen. Pia er med i bestyrelsen for NACT (Nordic Association for Convulsive Therapy).

Klimavurdering

Det er ikke fundet relevant at foretage en klimavurdering af denne sag, da sagen ikke påvirker klimaet eller realiseringen af regionens klimastrategi.

Indstilling

Til orientering

Beslutning i Psykiatrisk dialogforum den 30-08-2023

Drøftet.

Eksternt oplæg v/ Pia Merete Andersen, sygeplejerske Vejle Sygehus.

Fraværende

Sabrina Bech Bartholin, D, Merete Lysgaard Hansen (Depressionsforeningen), Anne Skau Styrishave, B, Birgitte Dahl Skjødt (En af Os), Vibeke Uldall (Landsforeningen mod spiseforstyrrelse)

Punkt 4: Orientering om national monitorering af tvang

23/7

Resumé

Der orienteres om den nationale monitorering af tvang for 2022.

Sagsfremstilling

I 2014 indgik daværende Ministeriet for Sundhed og Forebyggelse og Danske Regioner en partnerskabsaftale om at halvere anvendelsen af bæltefikseringer og samtidig reducere den samlede anvendelse af tvang i psykiatrien inden udgangen af 2020. På den baggrund monitorerer Sundhedsstyrelsen fortsat halvårligt anvendelsen af tvang og har netop offentliggjort den nationale monitoreringsrapport for tvang for perioden 1. januar 2022 – 31. december 2022.

Partnerskabsaftalen udløb i 2020, og det indgår i den politisk indgåede aftale om en 10-års plan for psykiatri og mental sundhed, at der skal forhandles et nyt partnerskab om tvang med Danske Regioners formandskab og eventuelt med de enkelte regioner. Frem til den nye partnerskabsaftale og en ny tvangsmonitoreringsmodel foreligger, fortsætter Sundhedsstyrelsen den halvårslige monitorering.

På landsplan er det i løbet af de sidste 10 år ikke lykkedes at reducere antallet af voksne, der udsættes for en eller flere tvangsforanstaltninger, og der ses en generel stigning i anvendelsen af tvang over for børn og unge (under 18 år).

I den nærværende rapport fremgår det, at Psykiatrien i Region Syddanmark følger den nationale udvikling som ovenfor beskrevet, dog med et lille fald i antallet af voksne berørt af tvang, som er faldet fra 124 til 120 personer pr. 100.000 borger siden udgangspunktet, som er et gennemsnit af anvendelsen af tvang i 2011-2013. For børn og unge er der sket en stigning i fra 29 til 32 personer pr. 100.000 borger (udgangspunktet er her 2016 pga. lovændring juni 2015).

Der har inden for seneste monitoreringsperiode fra 2021 til 2022 været en stigende tendens på flere tvangsparametre.

Bæltefikseringer: Der er i 2022 sket en væsentlig stigning i antallet af påbegyndte bæltefikseringer fra 88 til 110 bæltefikseringer pr. 100.000 borgere i forhold til 2021.

Lange bæltefikseringer: Der er sket et fald i antallet af bæltefikseringer over 48 timer siden udgangspunktet, fra 258 til 91. Antallet er dog steget med fra 241 til 258 fikseringer pr. 100.000 indbyggere i 2022.

Bæltefikseringstimer: I monitoreringsrapporten opgøres varigheden af bæltefikseringer i timer. Antallet af timer er faldet siden udgangspunktet, men er steget væsentligt i 2022 fra 7.249 i 2021 til 12.879 timer i 2022.

Beroligende medicin med tvang: Antallet af gange, hvor der er givet akut beroligende medicin med tvang, er steget siden udgangspunktet, fra 110 til 153 hændelser pr. 100.000 borgere. Antallet er faldet med fra 160 pr. 100.000 indbyggere i 2021 til 153 hændelser pr. 100.000 indbyggere i 2022.

Tvangsindlæggelser (voksne): Antallet af voksne, der tvangsindlægges, er i forhold til 2021 steget med 3 til 74 tvangsindlagte pr. 100.000 borgere i 2021.

Monitoreringsrapporten er vedlagt.

Indstilling

Til orientering.

Beslutning i Psykiatrisk dialogforum den 30-08-2023

Drøftet.

Oplæg v/ sygeplejefaglig direktør Anne Mette Vind.

Oplæg vedhæftet.

Bilag

Sundhedsstyrelsens monitorering af tvang dec. 2022

300823 Dialogforum Nedbringelse af tvang

Fraværende Anne Skau Styrishave, B, Birgitte Dahl Skjødt (En af Os), Vibeke Uldall (Landsforeningen mod spiseforstyrrelse)

Punkt 5: Projekt med Bedre Psykiatri: Psykoedukation til pårørende til personer med psykisk sygdom i Region Syddanmark

23/29488

Resumé

Psykiatrien i Region Syddanmark samarbejder med foreningen Bedre Psykiatri, som har fået midler fra Sundhedsdonationer til at afprøve metoden psykoedukation til pårørende til personer med psykisk sygdom i Region Syddanmark.

Sagsfremstilling

Psykiatrien i Region Syddanmark samarbejder med foreningen Bedre Psykiatri, som har fået midler fra Sundhedsdonationer til et projekt om psykoedukation. Projektet har til formål at afprøve metoden psykoedukation til pårørende til personer med psykisk sygdom i Region Syddanmark.

Tilbuddet afvikles af Bedre Psykiatri som civilsamfundsinstitution for pårørende til personer med psykisk sygdom i Region Syddanmark. Det vil sige pårørende som enten er i kontakt med psykiatrien, i afsluttet forløb eller som fx er i kontakt med jobcentre eller almen praktiserende læge i regionen.

Projektet undersøger dels det psykoedukative tilbuds brugbarhed og tilfredshed for pårørende, forankringspotentialen i en civilsamfundsinstitution for regionens borgere samt kvalitet og brugbarhed for pårørende til personer med psykisk lidelse. Center for Pårørendeinddragelse (CEPI) er evaluator på projektet.

Personale, herunder pårørendepeers, fra Psykiatrisk Afdeling Odense og Psykiatrisk Afdeling Vejle har bidraget til udvikling af undervisningsmanualen for indsatsen. Afdelingerne bidrager sammen med PsykInfo og CEPI til at informere om projektet med henblik på at rekruttere pårørende til undervisningen.

Projektet er et supplement til eksisterende indsatser i psykiatrisygehuset og erstatter dermed ikke sygehusets tilbud til pårørende.

Psykoedukationsforløbene starter i 3. kvartal 2023 og afprøves i første omgang i Odense og Vejle. Der indsamles data fra projektets start og til udgangen af 2024, hvorefter resultaterne præsenteres i starten af 2025.

Bedre Psykiatri har desuden planer om at udrulle tilbuddet om psykoedukation til pårørende i resten af landet også.

Indstilling

Til orientering.

Beslutning i Psykiatrisk dialogforum den 30-08-2023

Drøftet.

Fraværende Anne Skau Styrishave, B, Birgitte Dahl Skjødt (En af Os), Vibeke Uldall (Landsforeningen mod spiseforstyrrelse)

Punkt 6: Robust psykiatri

23/6340

Resumé

Der orienteres om status på arbejdet med robust psykiatri.

Sagsfremstilling

På de seneste møder i Psykiatrisk Dialogforum er der orienteret om den aktuelle situation i psykiatrisygehuset, hvor udviklingen i samfundet og en stigende efterspørgsel efter udredning og behandling stiller krav om forandring i psykiatrien og det danske sundhedsvæsen generelt.

Udfordringerne presser sygehusets samlede driftssituation, hvor retspsykiatriske patienter i almenpsykiatrien, højt sygefravær og belastet arbejdsmiljø, stor stigning i vikarforbruget og mangel på speciallæger udfordrer driften.

Regeringens 10-års plan forventes at bidrage til bæredygtige og holdbare løsninger for psykiatrien på længere sigt, blandt andet ved styrket samarbejde med kommunerne og ved at sætte fokus på de sværest syge. Tidsperspektivet for planens realisering gør det imidlertid nødvendigt at prioritere og fremrykke indsatser for at robustgøre Psykiatrien i Region Syddanmark, men løsningerne tænkes sammen med kommende initiativer i 10-års planen.

Psykiatri- og socialudvalget besluttede i februar, at psykiatrisygehusets direktion, sammen med ledere og medarbejdere, skulle udarbejde forslag til løsninger til konsolidering af psykiatrisygehuset, både på den korte bane og den lidt længere bane. På mødet i psykiatri- og socialudvalget den 10. august har psykiatrisygehuset fremlagt en række forslag til at robustgøre sygehuset. Forslagene falder blandt andet inden for områderne:

- Fastholdelse og rekruttering
- Digitalisering
- Retspsykiatri
- Organisatorisk robusthed

Forslagene bygger oven på regionens psykiatriplan og sygehusets udviklingsplan.

Der orienteres om status på arbejdet med robust psykiatri.

Indstilling

Til orientering.

Beslutning i Psykiatrisk dialogforum den 30-08-2023

Drøftet.

Oplæg v/ sygeplejefaglig direktør Anne Mette Vind.

Oplæg vedhæftet og notat vedhæftet.

Bilag

300823 Robust psykiatri notat

300823 Robust psykiatri

Fraværende Anne Skau Styrishave, B, Birgitte Dahl Skjødt (En af Os), Vibeke Uldall (Landsforeningen mod spiseforstyrrelse)

Punkt 7: Status på omorganisering af børne- og ungdomspsykiatrien

22/19355

Resumé

Der gives en status på implementeringen af ny organisering af børne- og ungdomspsykiatrien i Region Syddanmark.

Sagsfremstilling

Regionsrådet godkendte på møde 24. april 2023 ændret organisering af børne- og ungdomspsykiatrien i Region Syddanmark.

Hovedelementerne i ændringen af børne- og ungdomspsykiatrien er;

- Ændring af aldersgrænse for børne- og ungdomspsykiatrien fra 19 til 17 år.
- Samling af nuværende børne- og ungdomspsykiatriske sengefunktioner i Esbjerg og Aabenraa til en fremtidig sengefunktion i Aabenraa.
- Akutmodtagelse hele døgnet i Odense og fra 08.00-18.00 i Aabenraa. Det betyder, at akutmodtagelsen i Esbjerg flyttes til Aabenraa. Akutmodtagelse for børn varetages som nu i Odense.
- Styrkelse af forebyggelses- og opfølgningsindsatsen i samarbejde med kommunerne.
- Samlet ledelse af børne- og ungdomspsykiatrien i regionen.
- Styrkelse af den ambulante kapacitet.

Ændringen af organiseringen af børne- og ungdomspsykiatrien i Region Syddanmark er en stor omlægning, der berører hele psykiatrisygehuset.

De 18-19 årige patienter overgår gradvist til voksenpsykiatrien fra 1. september 2023.

- Ambulante patienter: Nyhenviste patienter vil fra 1. september 2023 behandles i voksenpsykiatrien. De nuværende patienter, som ikke kan afsluttes i børne- og ungdomspsykiatrien inden 1. januar 2024, vil blive overdraget i løbet af efteråret og senest ved udgangen af januar 2024. Overdragelsen inklusiv "hilse på" møder påbegyndes senest i november til december 2023.
- Indlagte eller akutte patienter: De 18 og 19 årige patienter som skal indlægges eller akut behandles vil fra 1. september 2023 blive behandlet i voksenpsykiatrien.

Indstilling

Til orientering.

Beslutning i Psykiatrisk dialogforum den 30-08-2023

Drøftet.

Oplæg v/ sygeplejefaglig direktør Anne Mette Vind.

Oplæg vedhæftet.

Bilag

300823 BUP Syddanmark

Fraværende Anne Skau Styrishave, B, Birgitte Dahl Skjødt (En af Os), Vibeke Uldall (Landsforeningen mod spiseforstyrrelse)

Punkt 8: Mødekalender 2023

23/54

Sagsfremstilling

Psykiatrisk dialogforum har tidligere godkendt følgende mødekalender:

Tirsdag den 21. februar 2023 kl. 14 – 16

Tirsdag den 16. maj 2023 kl. 14 – 16

Onsdag den 30. august 2023 kl. 14 – 16

Mandag den 20. november 2023 kl. 14 – 16

Indstilling

Til orientering.

Beslutning i Psykiatrisk dialogforum den 30-08-2023

Taget til efterretning.

Fraværende Sabrina Bech Bartholin, D, Merete Lysgaard Hansen
(Depressionsforeningen), Anne Skau Styrishave, B, Birgitte Dahl
Skjødt (En af Os), Vibeke Uldall (Landsforeningen mod
spiseforstyrrelse)

Punkt 9: Eventuelt

23/54

Beslutning i Psykiatrisk dialogforum den 30-08-2023

Drøftet.

Fokus på god introduktion til nye medlemmer, v 1:1 introduktion og introduktionsvideo.

PsykInfo rundspørger i de organisationer, de har kontakt med.

Udbygning af telepsykiatrisk tilbud til behandling af lette til moderate depressioner.

Fraværende Sabrina Bech Bartholin, D, Merete Lysgaard Hansen
(Depressionsforeningen), Anne Skau Styrihave, B, Birgitte Dahl
Skjødt (En af Os), Vibeke Uldall (Landsforeningen mod
spiseforstyrrelse)